

МІЖНАРОДНИЙ ПРОЄКТ CIVIC ART: МИСТЕЦТВО В ДІЇ

Тези конференції «Ерделівські читання-2025»

Автор: Ольга Луковська

Co-funded by
the European Union

Lukovska O., International project CivicArt: Art in Action / Erdel Readings: Proceedings of the 30th International Scientific and Practical Conference, Uzhhorod, May 27–29, 2025., pp. 94–95.

Original theses (in Ukrainian):

https://drive.google.com/file/d/1kg5zDGW5WxM6NNVEbFVn_wH3-X2e6WrB/view

The document has been prepared within the framework of the Erasmus+ Project CivicArt: Capacity-Building for Art-Based Civic Education (101184018 — CivicArt — ERASMUS-YOUTH-2024-CB)

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Project Consortium:

- *Resonance Foundation (Ukraine)*
- *Gergart (Georgia)*
- *KulturNest E.V. (Germany)*
- *Asociacion International initiatives for cooperation Letur (Spain)*

Design: Dagna Gmitrowicz

This document contains information, which is proprietary to the CivicArt Consortium. Neither this document nor the information contained herein shall be used, duplicated or communicated by any means to any third party, in whole or in parts, except with prior written consent of the CivicArt Coordinator.

The information in this document is provided as is and no guarantee or warranty is given that the information is fit for any particular purpose. The user thereof uses the information at its sole risk and liability.

Ольга ЛУКОВСЬКА,

*докторка мистецтвознавства, професорка,
Національний університет «Львівська політехніка»,
заступниця директора з науково-мистецької діяльності,
Львівський палац мистецтв, Львів, Україна
(м. Львів, Україна)*

Ключові слова: артивізм, художник, громадянська освіта, інновації, мистецькі практики, молодь, соціальні зміни

У сучасному світі освіта дуже часто відіграє важливу роль у формуванні активних та відповідальних громадян, здатних брати участь у демократичних процесах та сприяти позитивним суспільним змінам. Однак традиційні підходи громадянської освіти часто не досягають молоді, яка відчуває себе відірваною від політичних та соціальних проблем. У зв'язку з цим виникає потреба у розробці інноваційних та ефективних методів залучення молодих людей до активної діяльності. Велике значення у цьому відводимо мистецтву, його значному потенціалу, здатності провокувати емоції, стимулювати критичне мислення та сприяти самовираженню.

Митці, відомі своєю інноваційністю та часто бунтівним характером, часто відображають соціальні проблеми через свої твори. Серед мистецьких практик вирізняється напрямок артивізму, під яким ми розуміємо активізм через мистецькі форми, які навчають вирішувати завдання, висвітлюючи недоліки. Фактично це поєднання творчості з активними діями заради змін. Артивізм дозволяє молоді не лише висловлювати свою позицію щодо актуальних проблем, але й намагатися впливати на ситуації, мобілізуючи громадську думку [1;2;6].

Актуальність цієї теми спричинилося до створення міжнародного проєкту CivicArt, який пропонує новий підхід до освіти, використовуючи мистецтво як інструмент для активізації молодого покоління. Проєкт CivicArt спрямований на розвиток громадянської освіти через мистецтво, об'єднуючи митців, молодіжних працівників та освітян з України, Грузії та Європи для створення інноваційних освітніх ініціатив [4]. Головною метою проєкту є зміцнення спроможності молодіжних організацій України та Грузії до проведення якісних художніх заходів для молоді на основі найкращих європейських практик.

Чому саме ці дві країни? Історично Україна та Грузія пройшли шлях від радянських моделей громадянської освіти до більш демократичних структур. Однак ці зусилля ускладнюються невизначеною політичною та соціальною ситуацією в обох країнах, що впливає на різні верстви суспільства, включаючи молодь. В обох країнах також спостерігається мистецька активність, зосередженої на громадянських питаннях. І власне проєкт CivicArt допомагає молоді впливати на зміни у суспільстві.

ві, які сприяють жити з гідністю в демократичних суспільствах, де їхні права та свободи поважаються [4].

Проект реалізується міжнародним консорціумом, до якого входять декілька організацій з різних країн – України, Грузії, Німеччини, Іспанії. Міжнародне партнерство сприяє обміну досвідом, поширенню найкращих практик та розробці інноваційних підходів до громадянської освіти. Підхід проекту, хоч і не є трансформаційною інновацією у традиційному розумінні, являє собою поступову інновацію, що має потенціал для значного впливу в ширшому масштабі.

Проект пропонує свіжий погляд на використання мистецтва як платформи для посилення голосу молодих людей. У сучасному мистецтві, включаючи андеграундні рухи та стріт-арт, мистецтво вже давно слугує інструментом соціального коментування та самовираження. Цей проект вирізняється тим, що він зосереджений на використанні мистецтва як визнаної платформи для самовираження молоді, порушуючи мовчання, яке часто нав'язується їм, і дозволяючи їм бути почутими в метафоричному сенсі [3].

Ініціатива CivicArt реалізовується за підтримки ЄС та тісно пов'язана з планом дій ЄС для молоді, який спрямований на посилення голосу молоді та розширення її прав і можливостей. Проект підтримує просування основних цінностей ЄС, таких як людська гідність, свобода, демократія, рівність, верховенство права та права людини, як частину змісту громадянської освіти [3].

Проект складається з декількох етапів, найважливішими серед яких є аналіз, документування та створення методичного посібника найкращих європейських практик з громадянської освіти через мистецтво, а також проведення навчальних візитів для спільної творчості активістів молодіжних громад України та Грузії.

Отже, міжнародний проект CivicArt сприяє використанню артivismу як потужного інструменту для формування активних громадян і розвитку демократичних принципів серед молоді. Артivism, як форма поєднання мистецтва та активності дій, надає молоді можливість виражати свої погляди, впливати на соціальні та політичні процеси та сприяти позитивним змінам у суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Aladro-Vico E., Jivkova-Semova D., Bailey O. Artivism: A new educative language for transformative social action. *Media Education Research Journal*. V. 26. № 57. 2018.
2. Artivism: Making a Difference Through Art. *Art and Object*. URL: <https://www.artandobject.com/articles/artivism-making-difference-through-art>
3. CivicArt. Art for change. URL: <https://civcart.rcfres.org/>
4. CivicArt: Посилення спроможності для громадянської освіти, заснованої на мистецьких практиках. URL: <https://rcfres.org/2024/11/civcart/>
5. CivicArt: Розвиток потенціалу для громадянської освіти на основі мистецтва. URL: www.youtube.com/playlist?list=PLf3Y60ATjPUPrJbRGhK8-b9OCBiDmdYnG
6. Komi K. Artivism. URL: <https://www.uni-hildesheim.de/migramedia/home/unsere-medien/keywords/artivism/>

RESONANCE
REGIONAL CHARITY FOUNDATION

Gergart

KULTUR
NEST e.V.

Co-funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them

